

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 891

van **TINE VAN DER VLOET**

datum: 29 juni 2023

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Tolken Vlaamse Gebarentaal - Soorten tolkopdrachten

Er bestaan verschillende soorten tolkopdrachten. De eerste soort is het live tolken. Bij het live tolken zijn de dove gebruiker, de gesprekspartner en de tolk aanwezig in de dezelfde ruimte. Een tolk vertolkt het gesprek in Vlaamse Gebarentaal of geschreven taal.

Daarnaast is er de onlinetolkopdracht. Hierbij is er een rechtstreekse 'live' communicatie tussen de dove gebruiker(s) en de gesprekspartner(s) met een tolk. Bij onlinetolken zijn alle gesprekspartners op hetzelfde tijdstip aanwezig, maar bevinden ze zich niet in dezelfde ruimte. Het tolken gebeurt dus online en is mogelijk via diverse platformen op het internet. De tolk vertolkt het gesprek in Vlaamse Gebarentaal of geschreven taal.

Ten derde zijn er afstandstolken. Er kan een beroep gedaan worden op die dienst via het Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven (CAB). Afstandstolken worden ingezet voor korte, spontane telefoongesprekjes, zoals het maken van een afspraak bij de huisarts.

Tot slot is er uitgesteld tolken. Hierbij wordt opgenomen video- en/of audiomateriaal vertolkt naar Vlaamse Gebarentaal of geschreven taal. Dove gebruiker(s), gesprekspartner(s) en tolk(en) zijn daarbij niet op hetzelfde moment aanwezig en bevinden zich niet in dezelfde ruimte. Er is dus geen rechtstreekse live communicatie tussen de dove gebruiker(s) en de gesprekspartner(s) met tolk. Voorbeelden daarvan zijn een met een camera opgenomen les achteraf tolken, een vergadering op het werk waarvoor geen live tolk werd gevonden (waardoor die wordt opgenomen) achteraf tolken en audiomateriaal dat aangeboden wordt bij een erkende VDAB-opleiding tolken. Het uitgesteld tolken is enkel toegestaan door het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) in het hoger onderwijs en VDAB. Uitgesteld tolken kan dus niet vanuit de welzijnsuren of L-uren (L: leefsituatie).

1. Waarom is het niet mogelijk uitgesteld te tolken met L-uren?
2. Kunnen doven en slechthorenden met een van bovengenoemde tolkopdrachten een podcast laten tolken met L-uren? Zo ja, op welke manier gaat dat? Zo niet, waarom is dat niet mogelijk?
3. Kunnen doven en slechthorenden op een van bovengenoemde manieren een opgenomen interview laten tolken met L-uren? Zo ja, op welke manier kan dat? Zo niet, waarom is dat niet mogelijk?

4. Is de minister van mening dat de Vlaamse overheid rekening houdt met de evoluties in de technologisch snel wijzigende samenleving als het gaat over tolken voor doven en slechthorenden?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 891 van 29 juni 2023

van **TINE VAN DER VLOET**

1. De hoge vraag naar live tolken en het beperkt aantal beschikbare freelance tolken gebarentaal maakt dat momenteel niet voor alle aangevraagde live tolkopdrachten in de leefsituatie door het Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven (CAB) een tolk gebarentaal kan gevonden worden. Bij uitgesteld tolken wordt gewerkt met opgenomen video- en/of audiomateriaal en is er geen rechtstreekse live communicatie tussen de dove gebruiker(s) en de horende gesprekspartner(s) met tolk. Dergelijke opdrachten waar geen rechtstreekse live communicatie noodzakelijk is, kunnen kwaliteitsvol vertaald worden door een vertaler gebarentaal zodat een tolk gebarentaal beschikbaar blijft voor het invullen van live tolkopdrachten.
2. Neen. Bij een podcast is er geen sprake van live tolken, noch van online tolken maar van uitgesteld tolken. Het uitgesteld tolken werd voor het eerst toegepast tijdens de corona-epidemie maar niet bestendigd voor tolkopdrachten in leefsituatie dit om een tolk gebarentaal maximaal beschikbaar te houden voor live tolkopdrachten.
3. Zie antwoord vraag 2.
4. Ja. De Vlaamse overheid houdt rekening met de technisch evoluties als het gaat over tolken voor doven en slechthorenden. De afstandstolkendienst van het CAB wordt door de Vlaamse overheid gesubsidieerd en onlangs werd het engagement uitgesproken om de dienstverlening te versterken. Het is wenselijk dat de afstandstolkendienst ook zou moeten kunnen tegemoetkomen aan oproepen die na 19 uur plaatsvinden waardoor aan het VAPH gevraagd werd om met het CAB na te gaan of het mogelijk is om tijdelijk gedurende een dag in de week de permanentie uit te breiden tot 21 uur. Anderzijds zorgde de Vlaamse overheid door het toelaten van het subsidiëren van online tolkopdrachten de tolk gebarentaal niet langer meer fysiek aanwezig moet zijn bij een tolkopdracht.